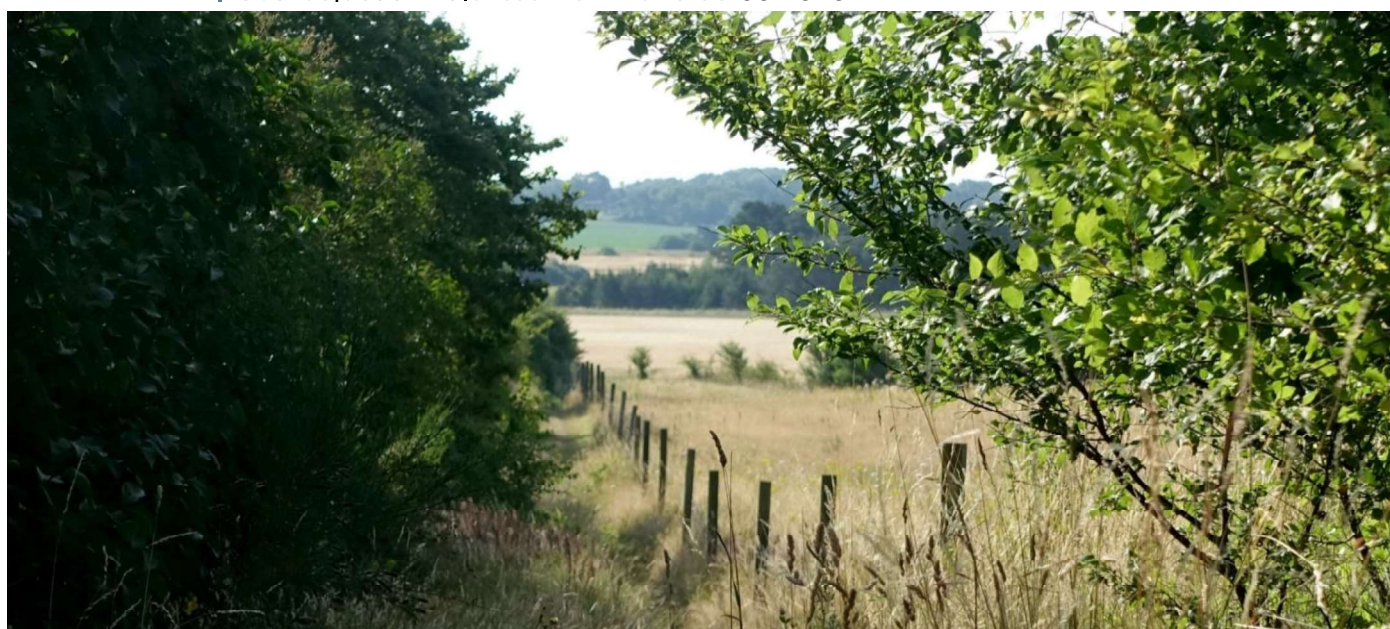

Fredningsforslag for Tollerup og Melby Kilerne

Udarbejdet af Halsnæs Kommune 30.03.2023

Indhold

Baggrund for forslaget	2
Fredningsforslagets afgrænsning	3
Beskrivelse af fredningsområdet	4
Geologi og landskab.....	4
Fortidsminder og kulturspor.....	6
Digerne som kulturformidlere	6
Digerne som levested	8
Beskyttede gravhøje	8
Andre kulturspor	9
Fortidsminder i fremtiden	9
Natur	9
Hjemmehørende og invasive arter.....	10
Offentlighedens adgang og friluftsliv.....	10
Frednings- og planmæssige forhold	11
Eksisterende fredninger	11
Zonestatus	12
Kommuneplanforhold	12
Lokalplanforhold.....	12
Litteratur:	13
Forslag til fredningsbestemmelser	14
Bilag 1 - Kortbilag.....	19
Bilag 2 - Areal og lodsejerliste	20
Bilag 3 - Budgetoverslag.....	21
Bilag 4 - Miljøstyrelsens bemærkninger til budgetoverslag	22
Bilag 5 - Screeningsnotat	23

Halsnæs Kommune
Rådhuspladsen 1
3300 Frederiksværk
Telefon 47784000
e-mail: mail@halsnaes.dk

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon 39174000
e-mail: dn@dn.dk

Baggrund for forslaget

Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening fremsætter hermed i henhold til Naturbeskyttelseslovens §36, jf. §33, stk. 3, forslag til fredning af Tollerup og Melby Kilerne i Halsnæs Kommune, i alt 166 ha.

I foråret 2021 medførte en række overtrædelsessager, at der kom fokus på naturen og landskabet nord for Melby, også kaldet Melby Kilen. Sagerne medførte blandt andet, at Danmarks Naturfredningsforening, ved lokalafdeling Halsnæs, anmodede Halsnæs Kommune om at rejse fredningssag for kilen. I efteråret 2021 modtog kommunen en underskriftsindsamling med mere end 2000 underskrifter for at frede kilen. På den baggrund blev der i kommunens budget 2022-25 afsat midler til at udarbejde et fredningsforslag. Tollerup Kilen, der ligger lige vest for Melby Kilen, rummer de samme landskabelige kvaliteter som Melby Kilen, hvorfor der er arbejdet for et samlet fredningsforslag.

De to kiler er kendetegnet ved deres smukke kuperede landskaber, der adskiller tæt-bebyggede sommerhus- og byområder og fungerer som grønne bånd mellem hav og land. Kilerne rummer flere kulturhistoriske spor, som det er vigtigt at værne om, og de er blandt de sidste grønne kiler langs Sjællands nordkyst, der ikke er fredede. Dette klassiske morænelandskab ønsker Halsnæs Kommune og Danmarks Naturfredningsforening at give den bedst tænkelige beskyttelse, så fremtidige generationer, ligesom vi, kan nyde oplevelsen af det smukke kystnære landskab.

Maleri: Melby 1938 K. Gottlieb

Fredningsforslagets afgrænsning

Fredningsarealet er overvejende åbent landzoneareal omkranset af Liseleje, Hald, Tollerup samt Melby og Tollerupvej. Hyllingebjerg adskiller de to kiler mod Kattegat. Hvor bygninger ligger meget yderligt er fredningsgrænsen trukket rundt om bebyggelsen, så denne ikke er fredet.

Samlet set dækker kilerne et areal på 166 ha. Fredningsforslagets afgrænsning fremgår endvidere af bilag 1 og i oversigtsform i figur 1 nedenfor.

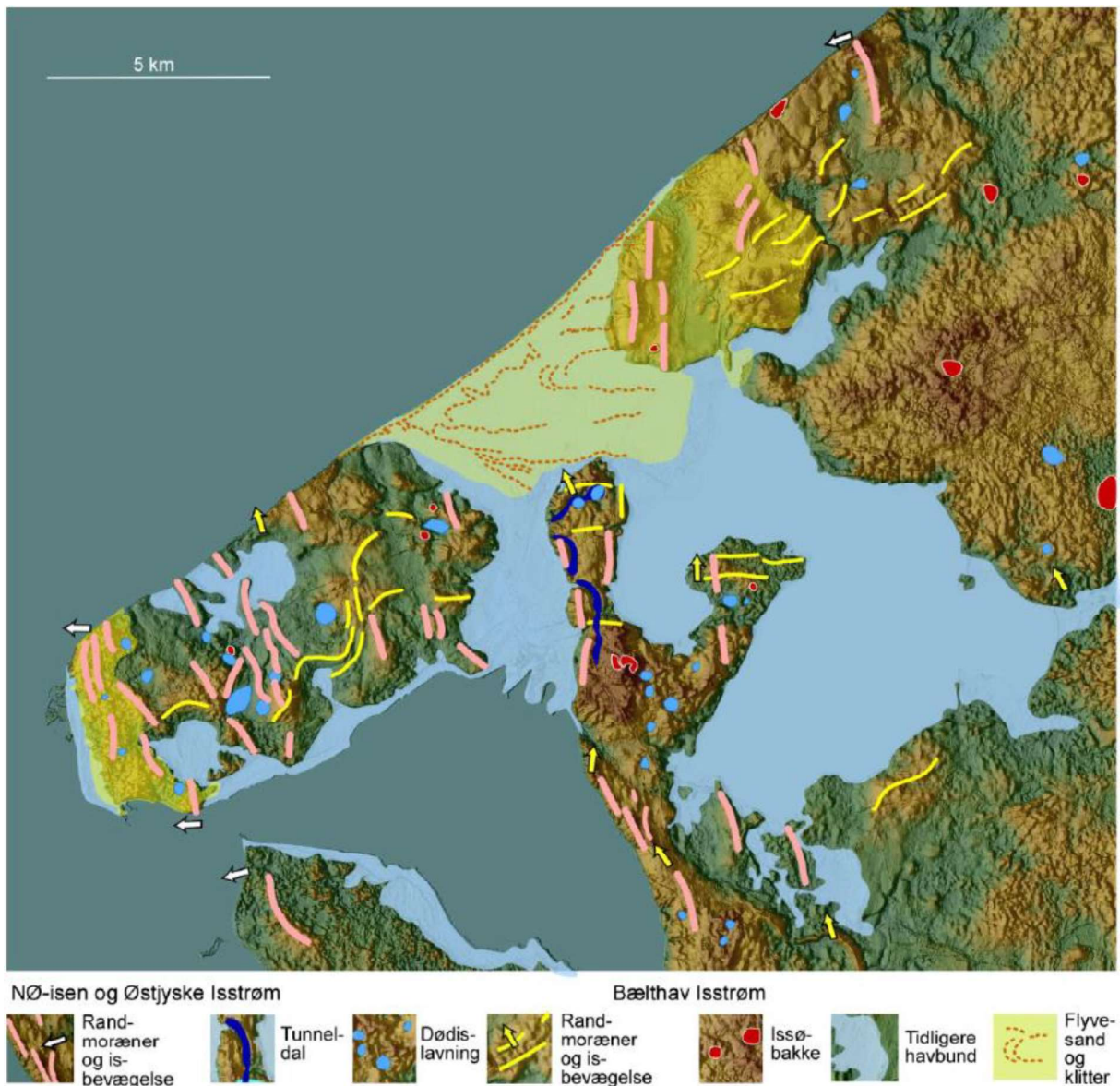

Figur 1: Oversigtskort over fredningsområdet.

Beskrivelse af fredningsområdet

Geologi og landskab

De to kystkiler er klassisk højtliggende kuperet morænelandskab dannet under den sidste istid. Istidslandskabet er dannet ad flere omgange med skiftevis nedisning og afsmeltning af isfremstød indtil istidens afslutning for ca. 12.000 år siden (Houmark-Nielsen, M. 2021). Det har efterladt et område, der i dag fremstår småkuperet med mindre bakketoppe og dale. Figur 2 illustrerer, hvordan de forskellige isstrømme har formet landskabet i Halsnæs.

Figur 2: Figur over dannelse af karakteristiske landskabstræk (Houmark-Nielsen, M. 2021).

Melby Kilen fremtræder i dag i høj grad som en mindre ådal med vandløbet Maglemosegrøften, der gennemskærer kilen fra syd mod nord. Terrænet er overvejende fladt, dog skrånende opadtil mod øst mod det fredede område Høje Lindebjerg.

Jorden er i den nordlige ende overvejende ferskvandstørv, mens den mod syd består af smeltevandsgrus. Størstedelen af kilen er i 2022 beplantet med juletræer omkranset af et 160 cm højt vildthejn; tidligere blev jorden dyrket med lave enårige afgrøder.

Foto 1 og 2: Den omfattende juletræsproduktion i Melby Kilen har stor betydning for oplevelsen af landskabet.

Terrænet i Tollerup Kilen stiger fra syd mod nord, med flere mindre lokale bakketoppe. Jordarten er primært smeltevandsgrus. Den sydlige del dyrkes med konventionelt landbrug, mens en stor del er udlagt til permanent græs. Et mindre areal ved Orehøjgård er nyanlagt valnøddeplantage. Kilen ender i nord med udsigt over Kattegat på den imponerende skrænt ved Hyllingebjergvej.

Foto 3: Størstedelen af Tollerup Kilen set fra luften.

Fortidsminder og kulturspor

Fredningsområdet rummer flere beskyttede diger, som har betydning for oplevelsen af landskabet. Digerne er linjeformede forhøjninger, der primært består af jord og sten. De bedst bevarede diger i området er typisk godt 1 meter høje, og det længste dige er 1,2 km langt. Hovedparten af digerne er dækket af græs- og urtevegetation, men enkelte steder er der busk- og træbevoksning på toppen af digerne. På en del af digerne vokser karakteristiske overdrevarsarter, og med den rette pleje kunne digerne formodentlig blive meget artsrige.

I dag er der registreret 5,23 km (Tollerup Kilen 3,26 km, Melby Kilen 1,97 km) beskyttede diger inden for fredningsområdet, hvilket kun er en brøkdel af de mange diger, som tidligere har eksisteret i området. Digerne er blevet sløjfet i takt med sammenlægning af marker til større og større dyrkningsflader. Digerne er med til at fortælle historien om menneskets påvirkning af landskabet og naturen især gennem de seneste 1100 år. Her særligt med henblik på historien om Danmarks inddeling i sogne, landsby- og herregårdsejerlav, om drift af marker samt beskatnings- og ejerforhold.

Foto 4 og 5: Eksempler på beskyttede diger langs Æblestien i Melby Kilen.

Digerne som kulturformidlere

I Tollerup og Melby Kilerne er digerne klassiske udskiftningsdiger, som er fra tiden omkring de store landboreformer i slutningen af 1700-tallet. Knaphed på mad betød, at der blev iværksat reformer med henblik på at effektivisere landbruget. En af måderne var at flytte gårde fra fællesskaberne i landsbyerne og ud til deres eget jordstykke. På de gamle målebordsblade ses tydeligt, hvordan gårdene var blevet udflyttet fra landsbyerne og placeret i hver deres firkantede stykke jord omkranset af et dige. En udskiftning, der kaldes blokudskiftning, hvor digerne var etableret som ejendomsskel.

Figur 3: På de gamle målebordsblade er det tydeligt at se de gamle diger, der markerede ejendomsskel om de enkelte gårde. Digerne er tegnet med sort streg.

Figur 4: Luffoto af området med markering af de tilbageværende beskyttede diger med brun streg.

Digerne som levested

Digerne er et væsentligt landskabeligt, kulturhistorisk og biologisk element i kilernes landskab. Digerne har en visuel betydning for oplevelsen af landskabet, og samtidig er den samlede struktur vigtig for sammenhængen i landskabet som korridorer for mange forskellige arter. Fraværet af dyrkning, sprøjtning og gødsning betyder også, at plante- og dyrelivet hér har et levested.

Digerne i Tollerup og Melby Kilerne består af tør og mager jordbund, der giver mulighed for at en lang række arter, der er tilpasset denne jordbundstype, kan trives. Som følge af gødsning og kvælstoftilførsel er næringsfattige naturtyper generelt truede og i tilbagegang. Digerne har derfor stor betydning både for denne naturtype og som spredningskorridor for arter, der bl.a. bruger diger som ledelinier for deres færden i det åbne land.

Foto 6: Markfirben lever på overdrev og kystskrænter i Halsnæs Kommune og er helt afhængige af ledelinjer til at bevæge sig rundt i landskabet.

Beskyttede gravhøje

På fredningsarealet i Tollerup Kilen, "Orehøj", ligger en kuppelformet rundhøj, 8 x 6,5 x 2,5 m. Højen ligger placeret på toppen af en morænebakke, der hæver sig over det øvrige landskab. Omkring højen ligger flere større sten, der kan være rester af den oprindelige stenkiste. Gravhøj og stenkiste er dateret til yngre stenalder 2350-1700 f.kr.

Vest for Hyllingebjerg sommerhusområde ligger endnu en gravhøj. Der er tale om en rundhøj på ca. 18 x 21 x 3 m beliggende på et markareal, jf. foto 7. Højen er dateret til oldtid.

Foto 7: Gravhøje ligger ofte placeret højt i terrænet, hvilket også er gældende for de to beskyttede gravhøje inden for fredningen.

Andre kulturspor

Derudover er der mange private detektor-fund i kilerne fra tiden mellem ældre jernalder og renæssancen. Disse fund, der ikke er fredede, kommer især fra markerne ved Melby. De mange fund på markerne langs Kattegat, vidner om havets store betydning. Flere gravhøje fra bronzealderen vidner ligeledes om, at området har været intensivt udnyttet også i denne periode.

De private fund omfatter bl.a. genstande som mønter fra vikingetiden, middelalderen og renæssancen, samt fibler fra middelalderen, beslag samt flintekiler fra stenalderen.

Fortidsminder i fremtiden

Både fortidsminder og diger er i dag beskyttede efter museumsloven. Med fredningsforslaget kan kommunen i samarbejde med lodsejerne arbejde på at genskabe nogle af de forsvundne diger i området, således at områdets historie vil træde tydeligt frem i landskabet. Arbejdet skal ske efter en samlet plan udarbejdet i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen.

Natur

Begge kiler består i dag primært af landbrugsjord. Der er registreret fire overdrev, tre søer og en eng omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Jordbunden er karakteriseret ved at være forholdsvis sandet, og med den kystnære beliggenhed, stiller det særlige krav til de planter, der indfinder sig. Der er særdeles godt potentiale for udvikling af botaniske overdrev på langt de fleste jorder, og der

ses da også mange steder karakteristiske overdrevsarter såsom gul snerre og alm. gyldenris i vejkanterne og på de permanente græsarealer.

De registrerede overdrev har generelt høj artsdiversitet, og særligt forekomster af knoldet mjørdurt, blodrød storkenæb og plettet kongepen bør nævnes. Lige øst for Melby Kilen ligger Høje Lindebjerg, der er fredet og naturplejes. Området rummer en rig biodiversitet med mange karakteristiske og sjældne overdrevsarter. Artsindholdet vidner om det potentiale, der er for at udvikle natur, såfremt arealerne plejes med det formål at fremme naturen.

Foto 8: Lille ildfugl på almindelig gyldenris.

Hjemmehørende og invasive arter

Arter, der er indført til landet og spreder sig voldsomt, kaldes invasive. Invasive arter er til skade for den danske natur og de hjemmehørende arter, der hører til i landet. Den beskyttede eng i Melby Kilen er under kraftig tilgroning med de invasive arter japansk pileurt og canadisk gyldenris. Derudover er rynket rose vidt udbredt i området. Der foreligger ikke i 2022 en pligt for lodsejerne til at bekæmpe andre invasive arter i Halsnæs Kommune end kæmpe-bjørneklo.

Der ligger ikke en endelig definition på, hvad der er en hjemmehørende art, idet det afhænger af, hvor langt tilbage man går i tiden. Halsnæs Kommune anvender primært definitionen brugt til udarbejdelse af den danske rødliste, hvor der er lavet en vurdering af, om arterne er hjemmehørende eller ej.

Offentlighedens adgang og friluftsliv

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre landskabet i kilerne i fremtiden. Derudover sikres også offentlighedens adgang til landskabet på de allerede etablerede stier. På nuværende tidspunkt er der etableret en offentlig sti, Æblestien, fra Melby til Kattegat. Adgang til de øvrige eksisterende stier i kilerne, skal ligeledes bevares gennem fredningen, så det undgås at stiforløb nedlægges. Plejemyndigheden forpligtes til at holde stierne synlige for de besøgende.

Fredningen giver mulighed for et mere udbygget stisystem gennem etablering af en sti fra Blåmejsvej til Lindevænget og kan dermed åbne op for rundture i området. Dette vil også give lettere adgang til det fredede område Høje Lindebjerg.

Fredningen kan anvendes som et redskab til formidling af områdets særlige natur- og kulturhistoriske værdier bl.a. gennem opsætning af skilte.

Foto 9: Stierne i området er meget benyttede.

Frednings- og planmæssige forhold

Eksisterende fredninger

Området omkring Orehøj blev fredet i 1969. Baggrunden for fredningen var, at daværende ejer ville undgå at betale skat for muligheden for at udstykke ejendommen, idet han ønskede at drive den som landbrug. Med det nuværende initiativ aflyses denne fredning, og ejendommen pålægges nærværende fredningsforslag. Med nærværende forslag videreføres den hidtidige bestemmelse om tilladelse til beplantning, som er nødvendig for driften, dog gælder den kun for den økologisk drevne valnøddeplantage på matr. nr. 2a Tollerup By, Melby. Nuværende lodsejer driver plantagen økologisk, og ønsker at denne drift skal fortsættes i fremtiden.

Den eksisterende fredning fra 1969 har givet anledning til en fortolkning af, hvorvidt etablering af valnøddeplantagen i årene 2021/2022 stred imod Orehøj fredningens bestemmelser. Kommunens vurdering var, at valnøddeplantagen blev etableret lovligt, idet der er tale om en afgrøde. Dette var flere borgere og Danmarks Naturfredningsforening uenige med, hvorfor de har påklaget kommunens vurdering til Ankestyrelsen.

Såfremt det viser sig, at kommunens vurdering er forkert, og valnøddeplantagen er etableret i strid med den eksisterende fredning fra 1969, bortfalder bestemmelserne om retten til at drive valnøddeplantage i nærværende fredningsforslag.

Zonestatus

Hele området er landzone.

Kommuneplan

I Kommuneplanen er hele det omfattede område – på nær et lille område vest for Kroghøjvej ved Melby – udpeget som bevaringsværdigt landskab. Dette skyldes blandt andet, at det åbne landskab kan fortælle historien om landsbyerne, der lå et stykke fra kysten - et landskab, der ikke er synligt på store dele af Sjællands nordkyst i dag.

Området er udpeget som havende kulturhistoriske bevaringsværdier. Tollerup Kilen er en del af området A3 – Tollerup Ejerlav – en rækkelandsby med udflyttergårde med oprindelse i middelalderen. Sammenhængen mellem landsby og gård er vigtig. Melby Kilen er en del af området A5 – Vinderød Enghave m.m. – som er rester fra det gamle fjordsystem Brødemose Sund. Området vurderes også vigtigt, fordi det omfatter dele af områderne omkring den gamle fjord og den resterende forbindelse med Kattegat.

Melby Kilen udgør den nordlige del af en økologisk forbindelse i Grønt Danmarkskort, der strækker sig fra Roskilde Fjord til Kattegat, og som er den eneste (så godt som) intakte åbne landskabsforbindelse hen over næsset.

Skovrejsning er uønsket i næsten hele fredningsområdet. Kun et lille område øst og vest for Kroghøjvej ved den sydlige del af sommerhusområdet er undtaget. Skovrejsning er uønsket, fordi skov slører landskabet og dermed de værdier, som området er udpeget for i andre sammenhænge.

Kommuneplanen giver ikke mulighed for at anvende det fredede område til nye boligområder, sommerhusområder eller lignende, da disse åbne kiler er få og sjældne langs sommerhuskysterne i Nordsjælland og derfor ønskes beskyttet mod byggeri og lignende landskabsslørende anvendelse.

Lokalplan

Der er ingen gældende lokalplaner i området, og kun det lille skovområde mellem Møllegårdsvej og Æblekrogen er omfattet af en kommuneplanramme 1.B9, der giver mulighed for enfamiliehuse. Dette er dog ikke i praksis muligt, da det er fredskov.

Litteratur:

Houmark-Nielsen, M. 2021: Geologi og landskaber i Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Zone A: Halsnæs-Arresø-Tisvilde.

Forslag til fredningsbestemmelser

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre de landskabelige værdier i de to kystkiler, således at de fremtræder som et overvejende åbent landskab med vide udsigter vekslede med mindre bevoksninger,
- at bevare og forbedre området kulturhistoriske værdier, herunder at sikre synlighed af fortidsminder,
- at bevare og forbedre de biologiske værdier, herunder at sikre levedmulighederne for fredningsområdets plante- og dyreliv, som især knytter sig til overdrev, enge, moser, søer og mindre bevoksninger,
- og at bevare og forbedre området rekreative værdier, herunder at sikre offentlighedens muligheder for at færdes i – og opleve området.

§ 2 Fredningsområdet

Det fredede område omfatter cirka 166 hektar, som fremgår af fredningskortet (kortbilag 1).

§ 3 Bevaring af området

Fredningsområdet fremtræder overvejende lysåbent med mindre bevoksninger og skal bevares i sin nuværende tilstand, medmindre andet er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation fra Fredningsnævnet.

§ 4 Arealernes drift og anvendelse

1. Eksisterende landbrugsarealer kan dyrkes efter gældende lovgivning. Dog må der ikke tilplantes eller dyrkes flerårige udsigtshæmmende afgrøder som eksempelvis juletræer, elefantgræs, energipil mv.
2. Eksisterende juletræsplantager kan fastholdes til de er hugstmodne, dog senest 5 år efter fredningens endelige gennemførelse, hvor lodsejer sørger for at afdrive arealerne. Arealerne må ikke gentilplantes.
3. Eksisterende økologiske valnøddeplantage kan fastholdes indtil den ikke længere er driftsmæssig nødvendig, hvorefter den pågældende lodsejer sørger for at afdrive arealerne.
4. Eksisterende småbevoksninger og vildtremiser kan drives med plukhugst eller gruppevis foryngelse og selvforyngelse i videst muligt omfang eller henligge som urørt skov medmindre Fredningsnævnet har godkendt andet. Træartsvalget skal fortrinsvist være hjemmehørende arter. Der kan forekomme indslag med andre lokalitetstilpassede arter og

der må gentilplantes med tilsvarende arter, som der er fjernet, dog ikke invasive arter. Småbevoksninger med overvejende løvtræer må ikke konverteres til nåleskov.

5. Eksisterende læhegn må vedligeholdes ved enkelte genplantninger med samme arter, dog ikke hvis de regnes for invasive, alternativt gentilplantes med fortrinsvist hjemmehørende arter. Nye læhegn kan etableres efter fredningsnævnets godkendelse, såfremt de er nødvendige for driften og udformes, så de ikke begrænser udsigten væsentligt.
6. Naturarealer, der ved fredningens gennemførelse er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3, må ikke sprøjtes eller gødes.
7. Haver og gårdspladser kan, uanset ovennævnte bestemmelser, udnyttes som hidtil og herunder tilplantes eller omlægges på sædvanlig vis.

§ 5 Terrænændringer mv.

1. Der må ikke foretages terrænændringer inden for fredningsområdet.
2. Der kan dog ske terrænændringer som led i naturgenopretning, genåbning af rørlagte vandløb, klimatilpasning, eller som mindre terrænændringer i forbindelse med byggeri og anlæg efter Fredningsnævnets godkendelse.
3. Mindre terrænændringer i forbindelse med almindelig drift kan ske i henhold til bestemmelser i gældende lovgivning.
4. Der kan ske terrænændring som led i retablering af gamle sten- og jorddiger. Retableringen skal ske efter en samlet plan, som er godkendt af Slots- og Kulturstyrelsen. Retableringen kan iværksættes af lodsejer eller af plejemyndigheden efter aftale med lodsejer.
5. Fredningen er ikke til hinder for arkæologiske udgravninger i området, såfremt arealerne retableres efter endt udgravning.
6. Undtaget fra forbuddet er mindre terrænændringer i private haver, såfremt det ikke medfører gener for naboer jf. øvrig gældende lovgivning.

§ 6 Bebyggelse

1. Ny selvstændig bebyggelse, herunder boliger, ridehaller, pelsdyrbure, drivhuse/-gartnerier, skure, boder, jagthytter, transformerstationer og lignende, må ikke opføres inden for fredningen.
2. Det gælder dog ikke etablering af nye bygninger, der skal anvendes som medhjælper- eller aftægtsboliger, såfremt de lovligt kan etableres i medfør af lov om planlægning. Byggeriet kræver dog Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår dets udformning, størrelse og placering, og kan kun godkendes, hvis boligen ikke virker dominerende i landskabet. Medhjælper-/aftægtsboliger må ikke udstykkes som selvstændig bebyggelse på et senere tidspunkt.
3. Til og ombygning af eksisterende boliger reguleres efter bestemmelserne i planloven. Anvendelse af reflekterende materialer såsom sortglaseret tegl, blanke solpaneler og

lignende kan dog alene ske med Fredningsnævnets godkendelse, og såfremt det ikke virker synligt og dominerende over store afstande.

4. Bygninger, som er nødvendige for landbrugsdriften, kan opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning og placering.
5. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse, hvad angår materialevalg og placering.
6. Undtaget fra forbuddet er mindre byggerier i private haver, såsom drivhuse, legehuse, skure og lignende.

§ 7 Faste konstruktioner og anlæg

1. Faste anlæg og konstruktioner, som f.eks. tårne, tankanlæg, transformerstationer, solcelleparker og master, må ikke placeres inden for fredningsområdet. Der må ikke føres luftledninger over arealerne.
2. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger. Undtaget er dog belysning, der af vejmyndigheden skønnes nødvendig af hensyn til trafiksikkerhed.
3. Campingvogne, telte og lignende må ikke anbringes uden for have- og gårdspladsarealer. Undtaget fra forbuddet er teltslagning på egne arealer eller teltslagning på primitive overnatningspladser udlagt til formålet.
4. Etablering af sportsanlæg, som golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner og landingsbaner for fly og helikoptere m.m. er ikke tilladt.
5. Hegn skal være sædvanlige landbrugshegn (trådhegn) med pæle i naturtræ eller jordfarver. Hegn skal være under 1,2 meter høje. Dog kan der midlertidig anvendes vildthejn/maskehegn, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen af nye løvtræsplantninger.
6. Informationstavler til formidling af fredningen kan opsættes uden Fredningsnævnets godkendelse, på foranledning af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.
7. Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med naturpleje, anlæg af stier mv., f.eks. opsætning af stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.
8. Ved de på fredningskortet angivne offentlige p-pladser kan der på plejemyndighedens foranledning opsættes toiletter, borde/bænke, skraldespande og lignende efter behov.
9. Oplag, herunder oplag af maskiner og udrangerede køretøjer, må ikke ske i det åbne land. Undtaget er deponi af materiale, der er nødvendigt for sædvanlig landbrugsdrift, herunder oplag af wrap, halm, markstakke mv, der dog skal placeres så det skæmmer landskabet mindst muligt.

10. Uanset fremtidigt ejerforhold skal der sikres adgang til stranden for offentligheden via trappen på matr. nr. 1e Tollerup By, Melby. Plejemyndigheden står for vedligehold af trappen.
11. Fredningsnævnet kan godkende opførelse af husstandsvindmøller, såfremt de ikke påvirker landskabet væsentligt.
12. Undtaget fra forbuddet er mindre konstruktioner og anlæg i private haver, såsom terrasser, flagstænger og lignende.

§ 8 Offentlighedens adgang

1. Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love, og eksisterende veje og stier er således åbne for offentlighedens færdsel til fods eller på cykel, jf. naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser.
2. På de offentligt ejede arealer må hegn ikke begrænse offentlighedens mulighed for fladefærdsel. Er arealet hegnet skal det være forsynet med stenter, klaplåger eller lignende.
3. Stier, som fremgår af fredningskortet, må ikke nedlægges. Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af stier og vejes forløb, såfremt offentlighedens mulighed for at opleve det fredede område ikke forringes.
4. Der udlægges nye stier som vist på fredningskortet. Stierne kan etableres som grusstier i op til 1,6 meters bredde eller som trampespor. Yderligere stier kan etableres af plejemyndigheden efter aftale med lodsejeren.
5. Hvor adgang til de på fredningskortet udpegede stier forhindres ved hegning af hensyn til græssende husdyr, skal stierne holdes åbne og tilgængelige for offentligheden med stenter, klaplåger, færister eller lignende. Udgifter til etablering og vedligeholdelse af installationer, som er nødvendige for brug af stierne, forestås af plejemyndigheden.
6. Plejemyndigheden sikrer, at stier som fremgår af fredningskortet, holdes åbne ved slåning af sporet mindst en gang årligt eller på anden måde er afmærkede i terrænet og dermed synlige for publikum.
7. Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

§ 9 Retningslinjer for plejen

1. Pleje af naturområder skal bevare og fremme plantesamfund med arter, der er karakteristiske for naturtyperne, samt i videst muligt omfang fremme et rigt og varieret dyreliv.
2. Pleje af de kulturhistoriske elementer i landskabet skal sikre, at menneskeskabte anlæg og spor bevares for eftertiden. Såfremt lodsejer ikke foretager plejen, kan plejemyndigheden efter underretning af lodsejer lade plejen foretage.

§ 10 Plejemyndighed

Pleje af de fredede arealer kan gennemføres efter den til enhver tid gældende plejebekendtgørelse. Halsnæs Kommune er plejemyndighed på de private og kommunalt ejede arealer, mens Naturstyrelsen er plejemyndighed på de statsejede arealer.

§ 11 Jagt

Jagt er tilladt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov om jagt og vildtforvaltning.

§ 12 Særbestemmelser

1. Arealer, der på fredningstidspunktet er offentligt ejede, skal uanset fremtidige ejerforhold være åbne for fladefærdsel for offentligheden og drives med henblik på at forøge biodiversiteten.
2. Fredningen er ikke til hinder for at skydeklubben udvider eksisterende klubhus eller bygger nyt i tilknytning til eksisterende på matr. 1 ck, Tollerup By, Melby, så længe byggeriet ikke overstiger grusgravens omkringliggende terræn og i øvrigt overholder anden gældende lovgivning. Fredningsnævnet skal dog godkende byggeriet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og endelige placering.
3. Fredningen er ikke til hinder for mindre ændringer af landingsbanen for svævefly på matr.nr. 3a, Tollerup By, Melby så længe øvrige nødvendige tilladelser er gældende.
4. Der kan ske gentilplantning af valnøddetræer på matr. nr. 2a, Tollerup By, Melby indtil plantagen nedlægges. Valnøddeplantagen fjernes helt, når den ikke længere er driftsmæssig nødvendig for ejendommen.

§ 13 Ophævelse af eksisterende fredning

Følgende fredninger og fredningslignende deklARATIONER ophæves med nærværende fredning

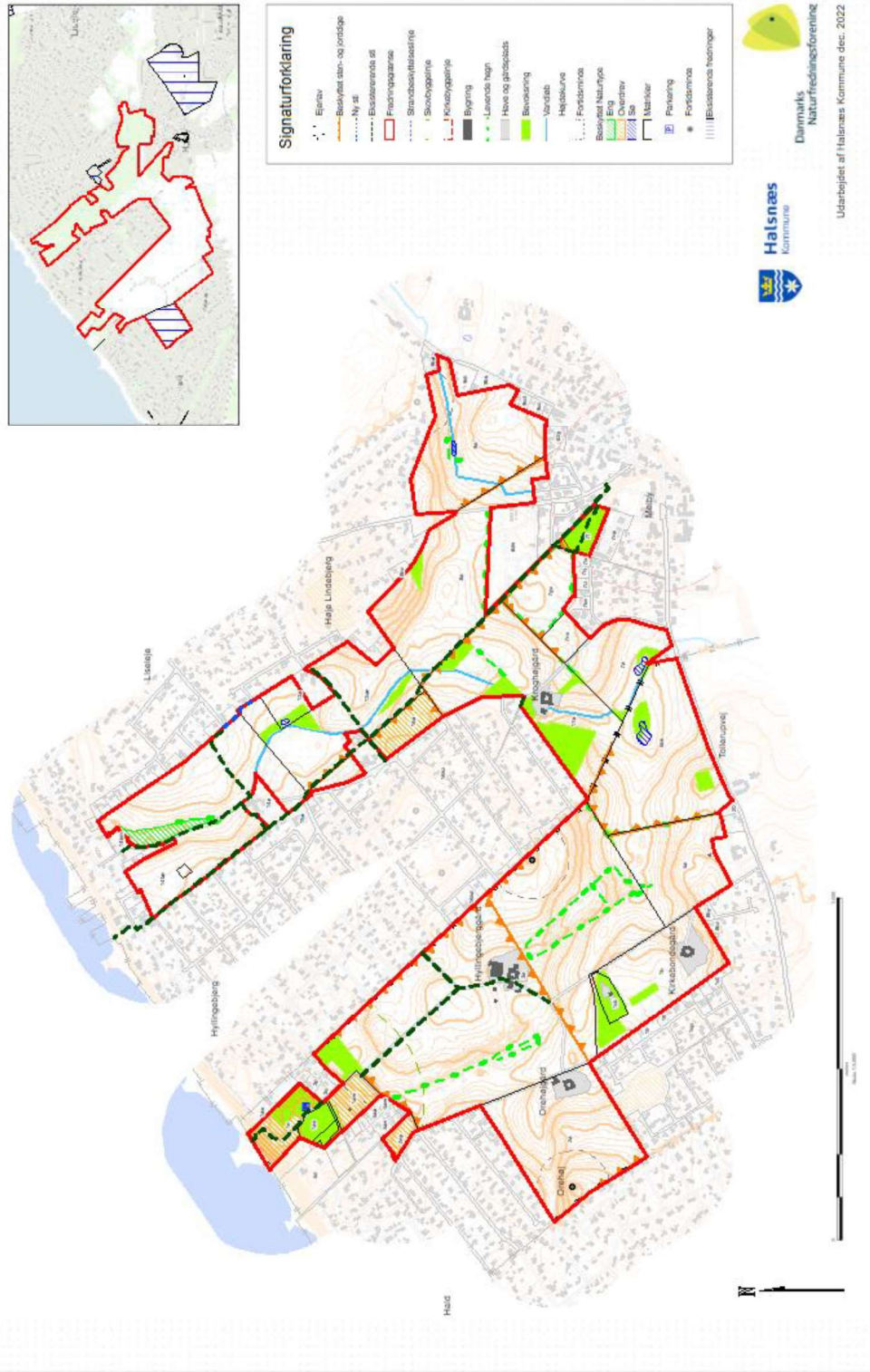
1. *Orehøj* Fredningsnævnets kendelse af 21.05.1969 (Reg.: nr. 05076.00).

§ 14 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Bilag 1 - Kortbilag

Fredningskort Tollerup- og Melbykilerne

Bilag 2 - Areal og lodsejerliste

Løbenr	Ejer	Matr. nr.	Matr. bogstav	Ejerlav	Foreslås fredet ca. ha	Omfattet af naturbeskyttelsesloven:			Fredskov	Tidligere fredet	Sti	
						§ 3	§15, §17, § 18				ny/meter	eksisterende/meter
1	Svend Petersen, Stockholmsgade 25, 4. tv, 2100 København Ø	14	fæ	Melby By, Melby	15	0,8						
		16	a	Melby By, Melby	2,5	1,9						
		7	nx	Melby By, Melby	1,1							
		7	gu	Melby By, Melby	3,2							
		13	iae	Melby By, Melby	10							
		9	a	Melby By, Melby	11,2		0,9					
		8	a	Melby By, Melby	12							
		17	a	Melby By, Melby	13							
		8	bc	Melby By, Melby	0,2							
				14	er	Melby By, Melby	0,1					
Samlet					68,3	2,7	0,9			268	5587	
2	Naturstyrelsen, Førstballevej 2, 7183 Randbøl	1	e	Tollerup By, Melby	2,3							
Samlet					2,3	2,1	2,3	2,3				
3	Hyllingebjergvej 116	1	am	Tollerup By, Melby	1,3	1,3						
		1	as	Tollerup By, Melby	0,7		0,7					
		4	ap	Tollerup By, Melby	0,04		0,04					
		1	an	Tollerup By, Melby	0,2		0,2					
		4	d	Tollerup By, Melby	0,05		0,05					
Samlet				2,29	1,3	0,99						
4	Carl Casper Odin Clorius, Højsagervej 4A, 3480 Fredensborg Lene Clorius, Gasserhaven 16, 2840 Holte Christian Odin Clorius, Peder Skrams Gade 27, 4. th, 1054 København K	14	cd	Melby By, Melby								
Samlet										60		
5	Søren Ingels Schneider Jakob Ingels Schneider, Tollerupvej 82, 3370 Melby	4	a	Tollerup By, Melby	6,7							
Samlet					6,7							
6	Melby Skytteforening, Liselejevej 14, 3360 Liseleje	1	ck	Tollerup By, Melby	0,8							
Samlet					0,8							
7	Halsnæs kommune, Rådhuspladsen 1, 3300 Frederiksværk	7	f	Melby By, Melby	1,3			1,1	1,3			
Samlet					1,3			1,1	1,3			
8	Peder Jørgen Pedersen, Tollerupvej 77,	7	a	Melby By, Melby	5	0,1						
		5	bk	Tollerup By, Melby	12,8	0,26						
Samlet					17,8	0,36						
9	Charlotte Pekkarinen, Tollerup Strandvej 21, 3370 Melby	1	b	Tollerup By, Melby	7,5							
Samlet					7,5							
10	Lars Gammeltoft, Rosendalsvej 5, 3140	2	a	Tollerup By, Melby	12			2,6		12		
		2	ep	Tollerup By, Melby	0,6	0,6						
Samlet					12,6	0,6	2,6		12			
11	Michael Darket, Tollerup Strandvej 40, 3370 Melby	3	a	Tollerup By, Melby	45,3			7,5			1458	
Samlet					45,3		7,5				1458	
12	Tine Johanne Strand og Egil Strand, Muldstensvej 32, 3370 Melby	13	a	Melby By, Melby	1,2		0,003					
Samlet					1,2	0,003						
i alt					166,09							

Bilag 3 - Budgetoverslag

Halsnæs Kommune har udarbejdet et fredningsforslag for Tollerup og Melby Kilerne i Halsnæs Kommune, i alt cirka 166 hektar. I henhold til Naturbeskyttelseslovens § 36, stk. 5 skal et fredningsforslag ledsages af et overslag over de forventede omkostninger, der knytter sig til gennemførelsen af forslaget.

Der tilkendes ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 39 stk. 1, sidste punktum.

Der tilkendes ikke erstatning for privatejede arealer, som er omfattet af den generelle biotopbeskyttelse jævnfør naturbeskyttelseslovens § 3, eller for arealer som i forvejen er omfattet af fredning eller fredningslignende deklARATION, med mindre en ny fredning indeholder skærpene bestemmelser.

Grunderstatningsbeløbet er sat til 3.800 kroner per hektar. Der tilkendes grunderstatning svarende til 1 hektar for ejendomme mindre end 1 hektar.

Der tilkendes halv grunderstatning for arealer inden for sø- og fortidsmindebeskyttelse, som tilhører ejendomme større end 1 hektar.

Der tilkendes erstatning på 6.000 kroner per hektar for forbud mod flerårige, udsigtshæmmende afgrøder på arealer, som er berettigede til fuld grunderstatning.

Der tilkendes erstatning på 20 kroner per meter for bevaring af eksisterende stier og 60 kroner per meter for anlæg af nye stier på private ejendomme.

Regulering	Areal (hektar)	Erstatning kr/ha	Bemærkninger	I alt kr
Fredning grundtakst	137,4	kr. 3.800		kr. 522.120
Fredning halv grundtakst	13,1	kr. 1.900	arealer inden for beskyttelseslinjer	kr. 24.871
Forbud mod flerårige, udsigtshæmmende	144,4	kr. 6.000	inkl. ældre fredninger, da forbuddet er en skærpelse	kr. 866.622
Sikring af stinet	Længde, meter	Erstatning kr./meter		
Eksisterende stier	7103	20		kr. 142.060
Nye stier	268	60		kr. 16.080
I alt				kr. 1.571.753

Bilag 4 - Miljøstyrelsens bemærkninger til budgetoverslag

Ikke sendt til MST endnu

Bilag 5 - Screeningsnotat

Miljøvurdering af fredningsforslag for Melby og Tollerup Kilerne i Halsnæs Kommune

Ifølge § 8, stk. 2, 1-2 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018) skal myndigheden vurdere, om der skal udarbejdes en miljøvurdering for planer og programmer omfattet af lovens § 8, stk. 1, der kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer.

Ifølge § 8, stk. 2 skal planer, der fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene medfører mindre ændringer i forhold til den gældende planlægning, kun miljøvurderes, hvis de må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Jævnfør orientering fra Miljøstyrelsen af 22. maj 2018 om reglerne for miljøvurdering af fredningsforslag, skal sagsrejser vurdere, om forslaget er omfattet af miljøvurderingsreglerne samt tilvejebringe det faktuelle grundlag for miljøvurderingen. Det er Fredningsnævnet, der forestår at sende materialet i høring samt at modtage høringssvar, og det er ligeledes fredningsnævnet, der på baggrund af det tilvejebragte materiale træffer afgørelse om miljøvurdering.

Halsnæs Kommune har vurderet, at fredningsforslaget er omfattet af lovens § 8, stk. 2 og har derfor foretaget en screening af de forventede miljøkonsekvenser som følge af fredningsforslaget. Screeningen er foretaget med udgangspunkt i kriterierne i bilag 3 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter, og vurderingen fremgår af nedenstående skema.

Det er Fredningsnævnet, der træffer endelig afgørelse om miljøvurdering på baggrund af oplysningerne i screeningen.

Miljøvurderingsscreening i henhold til Miljøvurderingsloven

Projekt: Fredningsforslag for Tollerup og Melby Kilerne

Dato: 28 oktober 2022

Deltagere i screeningen: Metho og Mesv

Konklusion

På baggrund af screeningen er det Halsnæs Kommunes vurdering, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Der er tale om en status quo fredning, der skal beskytte det eksisterende åbne landskab med indslag af mindre bevoksninger. Fredningen vil desuden sikre og forbedre den offentlige adgang til området, samt sikre kommunen plejemulighed for den beskyttede natur.

Læsevejledning

I nedenstående skema betyder overskriften i de tre midterste kolonner:

Ikke relevant: Parameteret er **ikke relevant** for planen og er derfor ikke vurderet

Udløser ikke miljøvurdering: Parameteret er vurderet, og der **skal ikke** laves en miljørapport

Udløser miljøvurdering: Parameteret er vurderet, og der **skal** laves en miljørapport

Miljøparameter	Ikke relevant	Udløser ikke miljørapport	Udløser miljørapport	Bemærkninger
Befolkning og sundhed				
Indendørs støjpåvirkning	x			
Sundhedstilstand		x		Fredning af et område, herunder større synlighed af offentlige stier kan gøre det lettere for befolkningen at komme ud i naturen og derved bidrage til forbedret sundhed.
Svage grupper (f.eks. handicappede)		x		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre forholdene for svage grupper.
Friluftsliv/rekreative interesser		x		Fredningsforslaget sikrer rekreative stiforbindelser.
Begrænsninger og gener for befolkningen		x		Lodsejere kan opleve begrænsninger på deres ejendom, som de ikke hidtil har haft. Der

Miljøparameter	Ikke relevant	Udløser ikke miljø-rapport	Udløser miljø-rapport	Bemærkninger
				komponeres i form af økonomiske erstatninger.
Biologisk mangfoldighed (flora og fauna)				
Dyreliv		X		Fredningsforslaget medfører forbud mod plantagedrift og derved mindre brug af høje vildthejn, der ellers hæmmer bevægelsesmønsteret for større pattedyr.
Planteliv		X		Fredningen giver større mulighed for – og fokus på naturpleje
Sjældne, udrydningstruede eller fredede dyr, planter eller naturtyper, Bilag IV arter		X		Mulighed for retablering af bl.a. diger i et landbrugslandskab vil øge spredningsmuligheder for vilde dyr og planter. Der er ikke kendskab til fund af Bilag IV arter inden for fredningsområdet. Dog er det meget sandsynligt at de lever på skrænterne mod Kattegat. De vurderes ikke at blive påvirket af fredningen.
Eventuelle nærliggende naturbeskyttelses- og fuglebeskyttelsesområder		x		Nærmeste fuglebeskyttelses- og habitatområde ligger ca. 700 m mod øst. Der er tale om en status quo fredning, der ikke i sig selv ændrer forhold væsentligt.
Natura 2000-områder		x		Nærmeste Natura 2000 ligger ca. 700 m mod

Miljøparameter	Ikke relevant	Udløser ikke miljø-rapport	Udløser miljø-rapport	Bemærkninger
				øst. Der er tale om en status quo fredning, der ikke i sig selv ændrer forhold væsentligt.
Spredningskorridorer		X		Melby Kilen er udpeget spredningskorridor. Mindre brug af vildthejn vil øge korridorens funktion.
Naturbeskyttelse jf. §3		X		§ 3 beskyttede områder må kun driftes med henblik på naturforbedring, og sprøjtning/gødskning vil altid være forbudt på arealerne.
Grønne områder		x		Landbrugsarealer og naturområder kan anvendes som hidtil.
Skovrejsning/skovnedlæggelse		x		Der indføres forbud mod dyrkning af udsigtshæmmende afgrøder. Størstedelen af arealet er udpeget til skovrejsning uønsket i kommuneplan.
Fredning		x		En mindre fredning aflyses og området inddrages i det nye fredningsforslag, idet de gamle bestemmelser var utidssvarende.
Landskab og jordbund				
Landskabelig værdi		X		Fredningen har til formål at sikre det åbne, ubebyggede landskab.
Geologiske særpræg		X		Terrænændringer forbydes.
Jordforurening	X			

Miljøparameter	Ikke relevant	Udløser ikke miljø-rapport	Udløser miljø-rapport	Bemærkninger
Risiko for jordforurening	X			
Jordhåndtering/-flytning		X		Ved reetablering af diger kan der ske jordflytning. I så fald håndteres det efter regler om jordflytning.
Vand				
Overfladevand, herunder påvirkning af vandløb og vådområder		X		Der gives mulighed for genåbning af rørlagte vandløb samt klimaprojekter. Sådanne projekter skal håndteres efter gældende lovgivning.
Udledning af spildevand		x		Der ændres ikke på forholdene.
Grundvandsforhold		x		Forbud mod udsigtshæmmende afgrøder, kan forbedre grundvandsforholdene på de arealer, der pt. dyrkes med juletræer.
Risiko for forurening af grundvandsressourcer		x		Fredningsforslaget ændrer ikke på forholdene.
Luft				
Luftforurening (støv og lugt)		x		Der kan evt. kortvarigt være støvgener ved reetablering af diger.
Emissioner fra eventuel trafik til og fra området		x		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre på trafikale forhold.
Støj				
Støj (ikke trafikstøj)		x		Der er tale om en status quo fredning.
Vibrationer		x		Fredningsforslaget medfører ikke i sig selv ændringer.
Trafik				

Miljøparameter	Ikke relevant	Udløser ikke miljø-rapport	Udløser miljø-rapport	Bemærkninger
Trafikafvikling/-belastning		X		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre på trafikale forhold.
Trafikstøj		X		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre på trafikale forhold.
Energiforbrug		X		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre på trafikale forhold.
Sikkerhed		X		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre på trafikale forhold.
Risiko for trafikuheld		X		Fredningsforslaget forventes ikke at ændre på trafikale forhold.
Klimatiske faktorer				
Eventuel påvirkning af klima		x		Der er tale om status quo fredning.
Kulturarv				
Kulturhistoriske værdier		x		Digernes kulturhistoriske betydning bliver sikret ved fredningen. En mulig reetablering af fjernede diger vil øge den kulturhistoriske fortælling i området.
Arkitektoniske værdier		x		Der er tale om status quo fredning.
Kirker		x		En lille del af fredningen ligger indenfor kirkebyggelinje.
Arkæologiske værdier		x		Terrænændringer forbydes hvorved de dybere jordlag beskyttes.
Fredede eller bevaringsværdige bygninger	x			
Ressourcer og affald				

Miljøparameter	Ikke relevant	Udløser ikke miljø-rapport	Udløser miljø-rapport	Bemærkninger
Arealforbrug		x		Arealer kan benyttes som hidtil, dog må der ikke dyrkes udsigtshæmmende afgrøder.
Energiforbrug		X		Der er tale om status quo fredning.
Vandforbrug		X		Der er tale om status quo fredning.
Produkter, materialer og råstoffer		X		Der er tale om status quo fredning.
Kemikalier, miljøfremmede stoffer		X		Der er tale om status quo fredning.
Affald, genanvendelse		X		Der er tale om status quo fredning.
Byøkologi/Agenda 21/CO ²		X		Der er tale om status quo fredning.
Visuel effekt (af det nye)				
Arkitektonisk udtryk		x		Fredningsforslaget har til hensigt at sikre det åbne landbrugslandskab, med fokus på den kulturhistoriske værdi af særlig de gamle diger.
Lys og/eller refleksioner		x		Generelt må kun anvendes nedadrette lave lamper i tilknytning til bygninger. Bygninger må ikke opføres i reflekterende materialer.
Sikkerhed				
Kriminalitet	X			
Brand, eksplosion, giftpåvirkning	X			
Socialøkonomiske effekter				
Påvirkning af sociale forhold	X			
Påvirkning af erhvervsliv	X			

Orientering om Miljøvurderinger

Miljøvurderingsloven trådte i kraft 21. juli 2004 og er revideret flere gange siden. Offentlige myndigheder har pligt til at screene en række planer og programmer for, om de kan påvirke miljøet væsentligt. Kan de det, skal der udarbejdes en miljørapport for de parametre, der er udløsende.

Indledende screening

Her fastlægger vi, om planens påvirkning af miljøet har en karakter og et omfang, der udløser en miljørapport. Screeningen tager udgangspunkt i loven, hvor det fremgår hvilke plantyper, der er omfattet af lovens bilag. I nogle tilfælde skal der dog altid udarbejdes en miljørapport:

- For kommune- og lokalplaner der muliggør anlægsprojekter, der er omfattet af lovens bilag, skal der udarbejdes en miljørapport.
- For planer, der kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, skal der udarbejdes en miljørapport.

Hvis en plan ikke udløser en miljørapport jf. ovenfor, skal den samlede plan screenes for at vurdere, om der er parametre, der medfører en væsentlig indflydelse på miljøet, og der derfor skal udarbejdes en miljørapport.

Screening af plan og indhold i miljørapport

Ovenstående screeningskema omfatter de miljøparametre, der skal tages i betragtning ved en miljøscreening. For de enkelte parametre foretages en kvalitativ vurdering af planens påvirkning af parameteret. Ved denne vurdering skal alene anvendes kendte oplysninger.

Skal vi udarbejde en miljørapport, bruges tjeklisten som en afgrænsning for omfanget af rapporten. De punkter i tjeklisten, som vi vurderer har en væsentlig indvirkning på miljøet, skal indgå i miljørapporten – men også kun dem.